

Qərbi Azərbaycan naminə ideoloji ruh

Yaxud Prezident İlham Əliyevlə ikinci Böyük Qayıdışa doğru

Torpaq insanı öz dogma yurduna, el-obasına çekir. Bunu ata-babalarımızdan eşitmişik. Dünyanın harasında qərar tutub yaşamasından asılı olmayaraq, el-oba bağlılığı ilahi yaştı kimi hər bir şəxsin ruhunu təzələyir, ona dinclik verir. Ancaq, bu yaştının nisgilə çevrildiyi, məhrumiyyət acısına kökləndiyi reallıq da var. Eynən Qərbi Azərbaycanın aqibəti kimi.

(ardı 5-ci səhifədə)

ŞİMALİ AZƏRBAYCANIN RUSİYA İMPERİYASI TƏRƏFİNDƏN İŞGALİNİN Başlanması (1801-1813-ü ilər)

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Prezident İlham Əliyev dekabrın 24-də Qərbi Azərbaycan İcmasının nümayəndələri ilə görüşündəki çıxışında bu reallığı özünəxas üslubda bildirdi, Qərbi Azərbaycanın tımsalında insanın doğma torpağa bağlılığını obraz qazandırdı, el-oba, yurd teşnəsinə ideoloji məzmun getirdi.

Bəli, Prezidentin çıxışı Qərbi Azərbaycanın coğrafi anlayışından çıxararaq, ideoloji müstəviye gətirilməsi idi. Dövlətimizin başçısı məhrumiyət yanğınından diriliş dəsturuna çevirməklə, yeni müqəddəs mübarizənin də anonsunu vermiş oldu. Zəngilanın Ağalı kəndinin sakinlərinə nəzərən verilmiş anonsda torpaq həsrəti ve Vətən sevgisinin birleşdirici mahiyyəti müfəssəl izahını tapdı: "Onların arasında hətta Bakıdan, Sumqayıtdan gedenlər də az deyil. Yəni bu, xalqımızın xüsusiyyətidir, torpaq həmisiçək. Əminəm ki, Qərbi azərbaycanlılar da bu fikirlə, bu arzu ilə yaşıyırlar".

Bəli, hədəfimiz Qərbi Azərbaycandır! Hədəfimiz daha böyük olmaqdır! Böyük olmaq dövrün, zamanın tələbidir. Həm də ona görə ki, tarix Azərbaycan türkünün qismətinə böyük lideri – cənab İlham Əliyevi, yəni, böyük olmaq şansını çıxarıb. Xalqımız bu şansdan maksimum bərələnməlidir.

Azərbaycan Prezidenti Qərbi Azərbaycan İcmasının üzvləri ilə görüşündə tariximiz, bu günümüz və gələcəyimiz üçün son dərəcə müstəsna əhəmiyyət daşıyan mesajlar verdi. Dövlətimizin başçısının bu fikrərini öz doğum gündündə səsləndirməsi müstəsna məqamdır. Xalqımız Prezidentin əvvəlki doğum günlərini qəçqin və məcburi köçkünlərlə keçirməsini, onlara Qarabağımızın azadlığı ilə bağlı ümidi vermesini yaxşı xatırlayır. Lider yalnız ümid vermir, arzuları da reallaşdırır. Bu gün Qarabağ azaddır. Qərbi Azərbaycan da azad olacaq. Axi, bunu deyin hər kəməsini reallığa çevirən şəxsiyyətdir.

Deməli, bu görüş xatırlanacaq. Əzəli Azərbaycan torpağının azadlığına, əbədi qayıdışına gedən yolu ideoloji çıxış nöqtəsi kimi tariximizə düşəcəkdir. Prezidentin bildirdiyi kimi: "Ona görə bu gün burada sizinle bərabər 24 dekabr günüñü qeyd edərək men bir daha demək istəyirəm ki, biz də, Qərbi azərbaycanlılar da heç vaxt inamı itirməmeliyik. İnanmalıyıq və eyni zamanda, addımlar atmalıyıq, fəal olmalıyıq, işləmeliyik. Gün gələcək, biz Qərbi Azərbaycanda da belə gözəl məclis keçirəcəyik və bu günü xatırlayacağı".

Prezident İlham Əliyevin Qərbi Azərbaycan İcmasının üzvləri ilə görüşü tarixi həqiqətlərimizin dile gətirilməsi baxımından da ciddi önem daşıyır. Tarix kompromissiz yanaşmanı, soyuq həqiqətləri sevir. Cənab İlham Əliyev də bunu əsas

tutur, güzəşt tanımır. Dövlətimizin başçısının Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin İrevani Ermənistana verməklə, böyük tarixi səhvə imza atlığı qabartmasının motivində de mövcud amil dayanır. Ən əsası, cənab İlham Əliyev ortaya lider xarakterini qoyur. O xarakteri ki, AXC zamanının siyasi xadimlərində olmadı. Bundan isə xalqımız itirdi. Biz yalnız İrevani və Zəngəzuru itirmədik, eyni zamanda, gələcək bələlərimizi qazandıq. Əlbette, buna qazanmaq demək mümkündürse...

Azərbaycan Prezidenti özünün kompromissizliyi ilə tarixi səhvələrə nəticə çıxarmaq immuniteti aşılayır. Səhvələr o

tariximizi təhrif etməməliyik".

Bəli, qoy gələcək nəsillər də bilsin ki, torpaqdan pay vermək cinayətdir, xəyanətdir. Bunun başqa adı yoxdur. Axi milli varlığımız, mənliyimiz, kimliyimiz, əlaqəmiz, adət-ənənələrimiz, bir sözə, hər şeyimiz o torpağa bağlıdır. Qarabağ itkisinin acısını yaşamış nəsil var. Bu nəslin keçirdiyi hissələri yada salaq. Özünü əzilmiş, sınmış, milli ləyaqəti və heysiyəti tapdalanmış kimi görmənin verdiyi əzab, həqiqətən, dəhşətlidir. İnsanımız otuz ilə yaxın müddətdə əzab çəkdi, xaricdə ermənilərlə üzləşəndə, onların üzünə baxa bilmədi, baxışlarını baxışlarından qaçırdı.

boyu Azərbaycan xalqı yaşayır. İndi əsas vəzifə ondan ibarətdir ki, dünya ictimaiyyəti də bunu bilsin. Artıq bu istiqamətdə işlər başlamışdır. Ancaq, əminəm ki, İcma bu işləri daha məqsədyönlü şəkildə və nəticəyə hesablanmış tərzdə aparacaqdır".

Göründüyü kimi, Azərbaycan Prezidenti Qərbi Azərbaycan İcmasının qarşısında da önəmli vəzifələr qoyur. Dövlətimizin başçısı baxışlarında konkretdir. Bu konkretlikdə icmanın güclü şəkilde təşkilatlanmış möhkəm strukturunun vacibliyi vurğulanır, mövcud xüsusdakı tələbat geniş formada əsaslandırılır. Cənab İlham Əliyev Qərbi Azərbaycan itkisinin, Qara-

dik, düşmənləri torpaqlarımızdan qovduq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpə etdi. Bu gün azad edilmiş torpaqlarda yaşayırıq, qururuq, yaradırıq, dağıntıları aradan qaldırıq və dünyaya göstərməyə çalışırıq ki, gəlin, baxın, gözlərinizi açın, bu vəhşilikləri törədən sizin sevimli erməni xalqıdır. Bu cinayətləri hansı yad planetdən gələnlər yox, sizin sevimli və himayəniz altında olan erməni xalqı törədib, məscidləri dağıdır, tarixi abidələri dağıdır, qəbirləri dağıdır, olmazın vəhşiliklər edib. Eynisini onlar Qərbi Azərbaycanda da ediblər. Sadəcə olaraq, dünya ictimaiyyəti bunu görmür, ya da ki, görmək istəmir. Necə ki, Qarabağda erməni vəhşilikləri faktiki olaraq heç kim tərəfindən təsdiqlənmirdi".

Prezident İlham Əliyev Qərbi Azərbaycan naminə görüləcək işləri sistemləşdirir, bir növ, yol xəritəsi müəyyənləşdirir. Bu yol xəritəsinin adı isə Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyasıdır. Dövlətimizin başçısı Konsepsiyanı Qarabağ münəaqişi həll olunandan sonra gündəlikdə duran başlıca məsələ kimi vurgulayaraq bildirir ki, mövcud istiqamətdə vaxt itirməmeliyik.

Prezident Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyasının mahiyyətini də açıqlayıır, onun sülhsevər məzmun daşımاسının vacibliyini, beynəlxalq konvensiyalardakı müdədealara əsaslanmasının zərurılıını diqqətə çatdırır. Bu fəaliyyətin gerçəkləşdirilməsi üçün mövcud şəraitin də imkan verdiyini deyən dövlətimizin başçısı bildirir: "Qərbi Azərbaycandan olan hər bir insan öz ulu babalarının yaşadıqları yerlərini yaxşı bilir. İndi müxtəlif yollarla bu informasiyanı əldə etmək olar. Azərbaycanlıların yaşadıqları yerlərin əksəriyyətində heç kim yaşamır. Ermənistanda bütövlükdə indi depopulyasiya dövrü hökm sürür. İnsanlar oradan gedir. Həm təbii artım yoxdur, eyni zamanda, dözülməz siyasi vəziyyət, repressiyalar, faktiki olaraq diktatura və iqtisadi çətinliklər onları buna vadar edir. Bizim kəndlərimiz dağıdır. Biz buna dözə bilmerik. Ona görə biz Qayıdış Konsepsiyası üzərində işləməliyik. Bu, çox sanballı sənəd olmalıdır. Əlbette ki, mütləq digər təkliflər də olacaq".

Bəli, Prezident bildirir ki, Qarabağ üzrə Böyük Qayıdış Programı icra edildiyi kimi, ikinci Böyük Qayıdış Programı da olacaqdır. Əvvəldə də vurğuladıq ki, dövlətimizin başçısının hər sözü bir əməldir. Bu mənəda Qərbi Azərbaycana qovuşmağımızla bizi yalnız zaman ayırrı. Birge fəaliyyətimizlə, cənab İlham Əliyevin ətrafında səx birləşməklə, bütün səylərimizi birləşdirməklə, bu zamanı qısalda bilərik. Uca Tanrı yar və yardımımız olsun. Uca Tanrı Prezidentimizi qorusun!

Ə.CAHANGİROĞLU,
"Xalq qəzeti"

Qərbi Azərbaycan naminə ideoloji ruh

zaman tekrarlanır ki, onları etiraf edir-sən, tam açıqlığı ilə, heç bir düzəlişsiz-filansız deyirsən. Cənab İlham Əliyev də Qərbi Azərbaycan İcmasının nümayəndələri ilə görüşdə məhz bunu etdi. Onun etirafı AXC dövrü xadimlərini gözən salmaq mahiyyəti daşıydı, Prezidentin in-diyyədək həmin mərhələnin tariximizdəki önemini vurgulayan kifayət qədər dərin məzmunlu dəyərləndirmələri olub. Ancaq fakt faktlığında qalır. Faktı hansı şərtlər doğurdu?

Dövlətimizin başçısı şərtlərle barışmağı zəiflik əlaməti kimi qiymətləndirməkdə də haqlıdır. Çünkü torpaq elə bir nemətdir ki, onu heç bir halda güzəştə getmək olmaz: "Xalqımız əsrlər boyu öz hüquqlarını qorumaq üçün, öz tarixi torpaqlarında yaşamaq üçün böyük fədakarlıq göstərmişdir. Ancaq buna baxmayaraq, tarixin müxtəlif vaxtlarında bizim xalqımız öz doğma torpaqlarından məhrum edilmişdir. XX əsr, bu baxımdan, xalqımız üçün çox böyük faciələr gətirmişdir. 1918-ci ildə təzə yaradılmış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti özünün ilk qərarlarından birində bizim tarixi şəhərimizi – İrevanı Ermənistana faktiki olaraq bağışlamışdır. Bu, bağışlanmaz bir addım idi, bu, xəyanət idi və cinayət idi. Bunu biz hamımız yaxşı bilirik, xalqımız da bunu bilməlidir. Biz heç vaxt

İndi Qərbi Azərbaycandaki yurd-yuvasının xıffətini çekən nəsil, doğulub boya-başa çatdığı evinə gedə bilməyənlər var. Təsəvvür edin ki, ötən əsrin əvvəllərinin Zəngəzur, İrevan dağını sinəsinə çəkmiş toplum isə artıq, demək olar, həyatda yoxdur. Onu da təsəvvür edin ki, onlara birlikdə yox olan nə böyüklükdə dəyərlər var. Torpaqdan pay vermək axı dəyərləri də satmaqdır. Biz güclü olsaydıq, güzəstsiz davransaydıq, erməni millətçiliyinin mahiyyətinə hakim kəsilmiş azınlıq özünü göstərmək üçün fürsət tapmadı. Bu mənəda, cənab İlham Əliyevin çıxışı, eyni zamanda, dərsdir. İbrət götürülməli dərs: "Qərbi Azərbaycan bizim tarixi torpağımızdır, bunu bir çox tarixi sənədlər təsdiqləyir, tarixi xəritələr təsdiqləyir, bizim tariximiz təsdiqləyir. Ancaq əfsuslar olsun ki, ermənilər Qarabağdakı kimi, Qərbi Azərbaycanda da bizim bütün tarixi, dini abidələrimizi yerlə-yeşən ediblər, dağıdıblar, azərbaycanlıların tarixi ırsını silmək istəyiblər, ancaq buna nail ola bilməyiblər. Çünkü tarix var, sənədlər var, xəritələr var. Bu binada nümayiş etdirilən, XX əsrin əvvəllerinə təsadüf edən xəritə bir daha onu göstərir ki, Qərbi Azərbaycan tarixi Azərbaycan diyarıdır, şəhərlərin, kəndlərin adları Azərbaycan mənşəlidir və biz yaxşı bilirik ki, indiki Ermənistən ərazisində tarix

bağın və Şərqi Zəngəzurun işğalı faciələrinin, xalqımız üçün bələlər doğurduğunun təfərruatlarına varır. Dövlətimizin başçısının fikirlərində, həmçinin, xalqımızın öz mübarizə əzminə söykənərək, əldə etdiyi tarixi Zəferin verdiyi üstünlükler də sadalanır. Onun əsaslıdırda güclü Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu əməliyyat var ki, bunun sayəsində biz artıq tarixi Azərbaycan torpağı olan Qərbi Azərbaycanı gözlərimizlə görürük.

Azərbaycan Prezidenti 44 günlük Vətən müharibəsi müddətindəki açıqlamalarının birində bildirmişdi ki, biz Şuşaya bir nəfəs qədər yaxınıq. Noyabrın 8-də Şuşanı işğaldən azad etməklə, nəfəsimizin hərarətini müqəddəs şəherimizin dəşinə, divarına hopdurduq. İndi də Qərbi Azərbaycana bir nəfəs qədər yaxınıq. Bölgənin hər dağı, hər qayası, hər küçəsi bizim nəfəsimizə təşəfdür. Müqəddəs yurd yerimiz bizi gözləyir. Gözləntinin özünü doğrultması üçün genişmiqyaslı iş aparılmalıdır. Cənab İlham Əliyevin də tarixi tapşırığının əsasında məhz bu dayanır: "Yəni, görün, təkcə XX əsrə xalqımız ne qədər böyük bələlərlə üzləşmişdir. Ancaq sinmedi, əyilmədi, inamını itirmədi, güc topladı və nəticədə istədiyinə nail oldu. İki il bundan əvvəl biz öz tarixi missiyamızı şərəflə yerine yetirərək ədaləti bərpa et-